

Došlo 16. IX. 1930

KMETOVALEC

GLASILO KMETIJSKE DRUŽBE D LJUBLJANI

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

$\frac{1}{24}$ strani	Din 80.—	$\frac{1}{4}$ strani	Din 500.—	$\frac{1}{8}$ strani	Din 2000.—
$\frac{1}{12}$ strani	Din 160.—	$\frac{1}{2}$ strani	Din 700.—	$\frac{1}{4}$ strani	Din 600.—
$\frac{1}{6}$ strani	Din 250.—	$\frac{1}{2}$ strani	Din 1000.—	Priloga listu stane	Din 100 za 1000 kom.

Mala naznanila do 20 besed stanejo Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Štev. 17.

V Ljubljani, 15. septembra 1930.

Leto 47.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Njene zaloge se nahajajo: v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Celju pri kolodvoru; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjkevcih pri Lovro Peto-varju; v Murski Soboti pri kmetijski podružnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri Matevž Stržaju; v Ptuj pri Kmetijskem društvu.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne in vagonске pošiljke.
Amonijev sulfat 20/21% po Din 500 za 100 kg.
Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 260 za 100 kg v vrečah po 235 Din. — Za 1 ha 200 do 300 kg.
Čilski soliter 15.5% dušika v vrečah po približno 100 kg po Din 3.— za kg.

Kaljeva sol 42%, pri odjemu 10 ali 15 tonskega vagona po Din 176 za 100 kg franko vsaka postaja, na drobno Din 180 za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90 Din. Za 1 ha 200—300 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128 za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Nitrofoskal - Ruše, mešano gnojilo, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 172 za 100 kg, vreče po 50 kg Din 90. Pri odjemu 5000 kg po Din 168 za 100 kg franko vsaka postaja v Sloveniji. Za 1 ha 500 kg.

Razkležena kostna moka. 30% fosf. kisline, $\frac{1}{2}$ % dušika po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 220.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 94.—, vreče po 100 kg Din 96.—, vreče po 50 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 110 za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Tomasova žlindra na bazi 18%, Din 110 za 100 kg. Vsak odstotek več kot 18% po analizi tovarne se zaračuna Din 6 pri 100 kg. Pri vagonem odjemu cena po dogovoru.

Semena.

Pšenica prolific brkulja po Din 3.20 za 1 kg.

Inkarnatna (rdeča detelja) po Din 8 za 1 kg.

Semenska grahova po Din 4.50 za 1 kg.

Porzol, sredstvo za uničevanje snetjavosti zavitek 200 gr po Din 20.—, očisti 100 kg semena.

Krmila.

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kg po Din 3.75 za kg, na drobno Din 3.80 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in tolsče po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 9.30 za kg.

Ribja moka v originalni vreči 75 kg po Din 6.50 za kg, na drobno Din 7.50 za kg, najmanj 5 kg.

Ribje olje za živino v ročkah po 3 kg = 70 Din; se pošilja po pošti; v steklenicah po $\frac{1}{4}$ litra Din 18.—, v steklenicah po $\frac{1}{2}$ l Din 30; v posodo kupca po 22 Din za kg.

Promilul, pravilno sestavljena krma za perutnino, pospešuje šuje. Na drobno po 11 Din kg, najmanj 5 kg.
Živinska sol v vrečah po 50 kg za Din 72 (samo v Celju).

Živinorejski in mlekarški predmeti.

Slamorenica Köla H320 za motorni pogon po Din 2770, Slamorenica KS 2A za ročni pogon Din 2000.

Slamorenice Borek: JS8 po Din 1680, VS10 po Din 1890, VFS12 po Din 2200 VFSR12 z verigo po Din 2250, VFS14 z verigo po Din 2770, Alpina 12 po Din 2350, HLC za ročni pogon ali motorni pogon po Din 2600, z varnostno varovalko Din 2800, EAS za motorni pogon Din 3400, z varovalko Din 3700, EBBS za motorni pogon Din 3800, z varovalko Din 4100; Rapid 12 po Din 4300, z varovalko Din 4700.

Drobljač (šrotar) „Gloria 6“ po Din 4550, „Gloria 3“ Din 3600, drobljač za oves EMO po Din 2000.—

Reporeznica „Borek“, EWAD po 630 Din, Borek EWB po D. 760, EWC po D. 980, EWL po D. 740, EWO po D. 740.

Telečji napajalniki po Din 130.

Gumijevi seski za napajalnike po Din 30.

Gobčni odpiralci Expres Din 150 za komad.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1250, E2 za 100 lit. po Din 1400, F za 140 lit. po Din 2000; G za 200 lit. po Din 2800.

„Baltic“ posnemalnik HF za 35 lit. Din 700, KI 10 lit. po Din 1850, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Pinje št. 1 za 5 lit. po Din 620, št. 2 za 10 lit. po Din 750.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po profesorju Gerberju po 50 Din.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija), v škatljicah po 25 gr po Din 15, 50 gr po Din 25, 100 gr po Din 45, 500 gr po Din 180.

Brzoparilnik Alfa s pocinkanim kotlom, 50 literski po Din 1250; 80 literski po Din 1625; 120 literski po Din 1850.

Brzoparilnik Wema z bakrenim kotlom 70 literski po Din 1400; 90 literski po Din 1700; 130 literski po Din 1900.

Brzoparilnik domači, s pocinkanim kotlom 60 literski po Din 1030; 80 literski po Din 1150.

Garkon, sredstvo zoper uši in garje pri živini. Zavitek od $1\frac{1}{2}$ kg po 15 Din.

Živinozdravniški predmeti (češki izdelek): požiralnikove cevi za teleta po Din 70, za goved po Din 180; trokarji za teleta po Din 70, za goved po Din 60; irigatorji kompletni (po 3 litre) po Din 80; obroči za bike poniklani po Din 25, navadni po Din 20; toplomer za merjenje vročine po Din 20; znamke za perutnino po Din —.25 za komad.

Sadjarski in vrtnarski predmeti.

Najboljši cepilni noži, pripravljeni za vse načine cepljenja sadnega drevja od Din 34 do Din 150.

Prvovrstni vrtni noži, (obrezači) od Din 50 do Din 54.

Navadne drevesne škarje za obrezovanje sadnega drevja in trt od Din 20 do Din 42.

Drevesne škarje za obrezovanje vrhov, rezanje cepičev in gosencnih gnezd Din 135 do 150, peresa k škarjam po Din 1.
Drevesne škarje Kunde od Din 40 do 190.
Drevesne žage Din 40 do 90.
Drevesne ščetil (krtače), za čiščenje debel in vej in starem drevju od Din 18 do Din 40.
Strgule za drevje po Din 22 do 26.
Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechville“, ročno-prevozne z dvema cevmi po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevmi po 75 cm, 2 bambusovimi cevmi po 4 m in patentnim razpršilnikom Din 2900.

Samodelna nahrbtna škropilnica A. H. 20 tvrdke Nechwile z 4 m dolgo bambusovo cevjo skupno po Din 1300.

Samodelna nahrbtna škropilnica Vega francoski sistem po Din 1250.

Škropilnice ročne, Perras, bakrene po 1 lit. Din 220, po 2 lit. Din 230, ponikljane 1 lit. Din 230, po 2 lit. Din 250. Podaljšane cevi za te škropilnice po Din 30 za komad.

Škropilnice, Flickove nahrbtne po sistemu Jessernigg po Din 640 komad, s pumpo na poteg po Din 640 za komad.

Škarje za striženje meš od Din 40 do Din 120.

Papirnati drevesni pasovi za lovljenje mrčesa po Din 3 za meter, v zalogi Maribor.

Sotor lepilo po Din 50 za kg v zalogi Maribor.

Papir za lepljive pasove po Din 1 za meter. Dobi se v zvitkih po 50 m, v zalogi Maribor.

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1½ kg po Din 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.

Sadni mlin „K“ Din 1500.

Sadni mlin Weis Din 3500.

Saxonia aparat za konserviranje sadja Din 180 za komad.

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kg na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din, v steklenicah po 2 kg po 15 Din in po 1 kg po 8 Din z embalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Rafijevo liče, kg po 20.— Din.

Vinogradniški in kletarski predmeti.

Urania ali silezija zelenilo v zavitkih po 1 kg po Din 60, v zavitkih po ½ kg po Din 33, v zavitkih po 15 dkg 15 Din.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Eponit za čiščenje vina po Din 50 za kg.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in rdeče ¼ kg Din 30, ½ kg Din 50, 1 kg Din 90.

Žveploví trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalnik za sode po Din 60 za komad.

Poljedelsko orodje in stroji.

Gnojnične sesalke (gnojne pumpe) 330 cm po Din 930, 360 cm po Din 950, 390 cm po Din 975, 420 cm po Din 1000, 450 cm po Din 1025, 290/420 cm po Din 1150.

Gnojnične sesalke E 450 Din 900; F 400 Din 980; P 450 Din 1000.

Gnojnična sesalka „Kremžar“, dolžina 3 m Din 1250, 3.5 m po Din 1300; podaljšek 1,50 m Din 250.

Mlatilnica US4b 57 cm široka, za pogon z roko ali vtičjem po Din 2730; US4b, 57 cm široka, za motorni pogon po Din 1940; B2, 57 cm širine, s tremi stresali Din 4200; Jura, 57 cm širine z navadnim čistilom Din 5250.

Žitočistilniki Č. po Din 1500 za komad; K. po Din 1600 za komad; Exner 4 b 2000 Din.

Sackovi plugi in plužni deli:

R14MN po Din 1600, **D10MN** po Din 1050, **D9SS** po Din 1100, **D8MN** po Din 1000, **D7MN** po Din 950.— s plužno na vijake Din 1100, **D6MNR** 800, **D5MNR** 750 Din, dvojni obračalni plug **BW5** po Din 1650, dvobrazdni plug **ZH9** po Din 1520, obračalni plug **NW7** po Din 1150, obračalni plug **NW8** po Din 1130.

Osipalnik BHR po Din 400; **DHUN** po Din 700.

Glave D9SS po Din 410, **D8MN** po Din 400, **D7MN** po Din 300; **D6MN** po Din 270; **SUN** na dve brazdi 420 Din, za osipanje 300 Din; **HNW7** po Din 470, osipalnik **DHUN** po Din 480.

Lemeži za D8 po Din 35, za D7 po Din 30, za D6 po Din 25, za obračalne pluge po Din 35, 6R24 po Din 48.

Črtala za D8 po Din 30, za D7 in D6 po Din 25.

Deske za D6MN po Din 90; za D7MN po Din 100.

Prevozna priprava za D7, D6 in NW7 po Din 190.

Kultivator FZBVR s 7 noži po Din 1600, z 9 peresnimi noži po Din 1700.

Izruvač za krompir sedemdelni 300 Din.

Plužne, enokolesne po Din 150.

Brane.

Trodelna njivska brana IVa, široka 2.50 m, teža 92 kg Din 1300.

Dvodelna njivska brana, IVb, a široko 1.66 m, teža 62 kg, Din 900.

Dvodelna njivska brana I široka 2 m, teža 88 kg Din 1350.

Trodelna njivska brana Ia, široka 2.25 m, teža 107 m, Din 1450.

Travniške brane z zvezdnimi členki široka 1.80 m, teža 60 kg po Din 900.—

Travniška brana Lipsia L3d, široka 1.65 m, teža 52 kg Din 850.

Travniška brana Lipsia L4d, široka 1.95, teža 60 kg, Din 1000.

Travniška brana Lipsia L5d, široka 2.25 m, teža 70 kg Din 1150.

Kombinirana travn. in njivska brana KW1, dovdelna, široka 1.50 m, teža 60 kg po Din 950, njivska brana KW2, široka 2.25 m, teža 88 kg, trodelna po Din 1350.

Lahke posevne IVaL po Din 520; IVbL po Din 450.

Planeti št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 750, ročni po Din 180.

Naročila na sadno drevje.

Iz drevesnice Kmetijske družbe se bodo oddajale za jesensko saditev koncem oktobra sledeče vrste sadnega drevja:

- Visoke jablane:** Bobovec, Jakob Lebel, Bellfeur, Dolenjska voščenska, Mošancgar, Londonski peping, Kanadka, Sampanjska reneta, Landsberška reneta in Damasonski kosmač. I. vrsta po 12.50 Din. (Izbrana najlepša po Din 15.—)
- Visoke hruške „žlahtne“:** Hardyjevka, Avranška, Williamovka, Boskovka, Pastorovka in zgodnja zelena Magdalenka. I. vrsta po Din 15.—. (Izbrane najlepše po Din 18.—)
- Visoke hruške „moštnice“:** Koroške moštnice in Vajlerjeve moštnice. I. vrsta po Din 12.50. (Izbrane, najlepše po Din 15.—)
- Visoke češplje:** Velika domača, Italijanska sliva, Monfort sliva, Velika sladkorna, Jeferton in Velika rumena. I. vrsta Din 15.—.
- Visoke češnje in orehi:** I. vrsta po Din 15.—.
- Prillične jablane:** Zlata parmena, Ontario, Baumanova reneta, Landsberška reneta, Pisani kardinal, Charlamovsky, in Beličnik. I. vrsta po Din 20.—.
- Prillične hruške:** Kleržovka, zgodnja zelena Magdalenka, Salzburgerca, Williamovka, Klapovka, Amanliška, Avranška, Hardyjevka, Delovka, Pastorovka. I. vrsta po Din 20.—.
- Marellice - Klosterneuburške.** I. vrsta po Din 25.—.
- Breskve - Amsden.** I. vrsta po Din 20.—.
- Ribez - nizki.** po Din 4.—.

Naročila, se sprejemajo do 15. oktobra le proti predplačilu. Ob naročitvi zahtevajte poštno položnico. Družba si pridržuje pravico, poslati ev. kako drugo pripravno vrsto, če bi naročena vrsta že pošla. Pri vsaki naročitvi je navesti železniško postajo. — Manj kot 10 dreves se ne bo pošiljalo. — **Stroški za ekspedicijo za vsak ovoj po 20 Din.**

Izhaja 15. in zadnjega v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravišstvo je v Ljubljani, Novi trg šte. 3. Urejuje Inž. Rado Lah.

Štev. 17.

V Ljubljani, 15. septembra 1930.

Leto 47.

VSEBINA: Pred jesensko setvijo. — Gnojite ozimni z umetnimi gnojili! — Pred jesensko saditvijo sadnega drevja. — Škodljivi vpliv krme na mleko in mlečne izdelke. — O kontroli mleka. — Cepljenje proti svinjski rdečici. — Vprašanja in odgovori. — Zakoni in odredbe. — Kmetijske novice. — Dopisi. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Tržni pregled. — Inserati.

Pred jesensko setvijo.

Inž. Teržan.

V dravski banovini se zaseje v jeseni okroglo 57.000 ha ozimne pšenice, 16.000 ha ozimnega ječmena in 30.000 ha ozimne rži. Skupno okroglo 100.000 ha zemlje obdela in zaseje slovenski kmet vsako jesen. Ta površina ni ravno majhna in lahko bi se pridelale lepe količine žita, ako bi bil pridelek tako visok, kakor je pridelek v sličnih legah v sosednjih državah (Avstriji). Srednji pridelek na 1 ha je znašal v teku let 1920—1928: pri pšenici 1070 kg, ječmenu 1000 kg, rži 900 kg. Z zasejanih površin in pridelka po hektaru se vidi, da pšenica pri nas razmeroma boljše plenja kot rž in se je skoraj dvakrat več seje. En vzrok je ta, da se pšenica poseje na najboljšo zemljo, rž pa se seje na lažjih in slabših zemljah. Toda, ako upoštevamo, da je rž itak z lažjo zemljo zadovoljna, pada v oči vendar razmeroma slab srednji pridelek po hektaru. Vzrok leži ali v slabem obdelovanju ali pa v slabem gnojenju. Kar se tiče uporabe gnoj, je ta precej skromna in se ni mnogo dvignila od predvojne. Leta 1909. so na pr. slovenske dežele porabile kalija na 1 km² (100 ha) obdelane zemlje: Kranjska 78 kg K₂O, Koroška 52,5 kg K₂O, Primorska 38,4 kg K₂O, Štajerska 27,3 kg K₂O. Ako vzamemo srednjo številko, ni na 1 ha prišlo niti 1/2 kg kalija! Uporaba dušičnatih gnojil je bila še slabša.

Če sedaj pogledamo, koliko se s srednje dobro žetvijo izčrpa zemlja na hranljivih sestavinah, dobimo sledeče številke, ki so izračunane po strokovnjakih na podlagi dolgoletnih raziskovanj na tisoče poskusih v najrazličnejših krajih sveta. Z žetvijo od 20 q žita po ha se zemlja izčrpa: na dušiku 65 kg, fosforu 30 kg in kaliju 64 kg. Te množine hranljivih snovi moramo zemlji vrniti, ako je nočemo povsem izčrpati, tako da nam v nekaj letih sploh ne more več roditi.

Zemlja je imela sicer ogromne zaloge hranljivih snovi. Toda te ogromne zaloge zemljiške rodovitnosti so izkoristili naši očetje in pradedje tedaj,

ko so le malo gnojili s hlevskim gnojem, umetnega pa še poznali niso. V zadnjih desetletjih se je razvila velika industrija umetnih gnojil, ki izdeluje rastlinsko hrano, s katero se lahko zemljo naredi zopet rodovitno in vrača izčrpano moč in hrano. Ta industrija se je zadnje čase zelo razširila, kar dokazuje, da jo poljedelstvo potrebuje. V Nemčiji je uporaba umetnih gnojil, posebno dušičnatih v zadnjih letih zelo poskočila. Srednja uporaba umetnih gnojil po hektaru obdelane zemlje znaša 20 kg. V poedinah pokrajinah pa je uporaba umetnih gnojil mnogo večja. Tako je n. pr. v okolici Schaumburg-Lippe, Bremen uporaba dušika na 1 ha 33,3 kg. V okolici Hamburga, Odenburga, ob Reni 30 kg; v provinci Braunschweig 37,5 kg dušika na 1 ha itd. Ako primerjamo sedaj našo uporabo dušika na 1 ha, dobimo porazno številko od okroglo 30 gramov dušika na 1 ha, t. j. 1000 krat manj, kakor v navedenih nemških provinciah. Dočim je pri nas pridelek pšenice 1000 kg na 1 ha, znaša pridelek v teh nemških državah 3.500—4000 kg.

Ker je Dravska banovina pasivna glede prehrane z moko, imajo njeni poljedelci čisto poseben položaj in pridejo na svoj račun, če žetvene prinose po hektaru dvignejo. Kupca za žito imamo; glavno vprašanje je kakovostna produkcija. Pridelati mnogo dobrega žita in poceni, to je naloga kmetovalca v današnjem času. Pridelati na isti površini dvajset namesto deset mernikov dobre pšenice, se da v naših razmerah lahko doseči z vestnim obdelovanjem in gnojenjem ter uporabo dobrega in zdravega žita. Imamo primere, ko so poedin naši kmetovalci pred uporabo umetnih gnojil, dobrega semena in strojev pridelali polovico manj kakor sedaj, ko izkoriščajo moderne poljedeljske tehnične pripomočke.

Sedaj pred jesensko setvijo smatramo potrebno opozoriti našega poljedelca, naj se ne udaja napačnemu mišljenju, češ: „saj se ne izplača gnojiti, ko pa ni nobene cene“. Ravno v teh težkih časih je treba obračati pažnjo na zvišanje produkcije, kar se predvsem doseže z uporabo umetnih gnojil. Jesen-

sko gnojenje pšenice, rži in ječmena je izredno učinkovito.

Zatorej upoštevajmo geslo: Dobro jesensko obdelovanje, gnojenje z apnenim dušikom in Nitrofoskalam-Ruše ter sejanje selekcioniranega semena s sejalnimi stroji.

Gnojite ozimini z umetnimi gnojili!

Naša žita potrebujejo mnogo lahko raztopljivih in hitro dostopnih hranilnih snovi, ki jih jim sveži lilevski gnoj ne more nuditi. Zato se z uspehom poslužujemo umetnih gnojil, ki znatno zvišajo pridelke in se pri tem bogato izplačajo. Da se dožene dobičkanost gnojenja ž njim, se leto za letom izvajajo številni gnojilni poskusi. Tako je bilo letos

dokazuje pa tudi, da so naše zemlje vsled njih intenzivne obdelave že izčrpane in potrebujejo nadomestila ne samo v hlevskem gnoju, ampak tudi v umetnih gnojilih.

Pred jesensko saditvijo sadnega drevja.

Bliža se čas sajenja sadnega drevja, t. j. jesenska saditev. Dognano je, da ima ta saditev pred pomladansko z raznih vidikov, velike prednosti. Pravzaprav se lahko sadi pod gotovimi pogoji sadno drevje skozi vse leto; izjema samo v hudi vročini v poletju in v hudem mrazu pozimi. Brezdvomno pa je najugodnejši čas za sajenje, ko drevje miruje, to je proti jeseni, pa notri do spomladi. Pravilo velja pri vsaki saditvi, čim prej, tem bolje.

Slika 34. Gnojilni poskus g. Ign. Sršena, Suhadolci.

O = Negnojeno. NPK = gnojeno s čil. solitrom, superfosfatom in kalijevo soljo.

izvršenih med drugimi tudi večje število v Suhadolcih pri Komendi, ki so prav dobro uspeli.

Za gnojilni poskus se je vzelo dve parceli po 500 m². Prva parcela se je gnojila najprej s superfosfatom in kalijevo soljo, pozneje še s čilskim solitrom; druga je ostala negnojena. Pri tem je treba poudariti, da je zanesljivo in najbolj učinkovito le polno gnojenje z vsemi tremi gnojili.

Uspeh takega polnega gnojenja pri pšenici vidimo na predstojеči sliki 34., posneti ob času, ko je bila pšenica v klasju. Pšenica na gnojeni parceli je zrastle mnogo višje ter je imela mnogo krepkejšo razvito klasje, kakor ona na negnojeni. Ta poskus je izvedel g. Ignacij Sršen v Suhadolcih. — Še večja razlika se je pokazala pri obeh parcelah ob žetvi in mlačvi. Pridelek zrnja in slame, ki se je dosegel na gnojeni parceli, ni kril samo stroškov gnojenja, ampak je vrnil tudi precejšnji dobiček.

Ta kratek opis priča, da se polno gnojenje z umetnimi gnojili pri pšenici prav dobro sponese,

Članom priporočamo, da se odločijo za **jesensko saditev**, ker ima veliko prednost. Predvsem je nabava dobrega materiala iz drevesnic zanesljivejša in boljša, prevoz ugodnejši, drevje se ne presuši, ker je zrak v jeseni bolj vlažen, dobijo se razne zaželjene sorte. Tudi delo se obavi lepše in hitreje nego spomladi, ker je običajno v jesenskem času bolj stano vitno vreme. Važno je tudi dejstvo, da požene drevje še v jeseni nekaj korenin ter se dobro ustali do spomladi. Jesenska saditev je mogoče manj priporočljiva v visokih mrzlih legah s težko, zvezno in vlažno zemljo ter v dolinah, kjer je bolj močvirnati svet. Jesensko saditev je izvršiti najbolje v času, ko prične listje rumeneti in traja dokler ne nastopi hud mraz, t. j. od **konca septembra do konca novembra**, pa tudi pozneje, če vreme dopušča.

Važno je, da pred saditvijo določimo za drevje **primerne razdalje**. Tu velja pravilo, da mora imeti vsako drevo tudi v poznejših letih, ko doraste, dovolj prostora v zemlji, nad zemljo pa dovolj zraka

in svetlobe. Ker je pri nas navada, da se v sadovnjakih prideluje krma, sadimo vsled tega sadno drevje lepo v vrste na večje razdalje, in sicer na hribovitem svetu v obliki trikotja, na ravnini pa v četverkotni. V vsaki strokovni knjigi so navedene razdalje za posamezne oblike dreves. Sicer pa je treba samo nekoliko preudarka, kako se bodo drevesa pozneje razvila, pa se vsaj približno zadene pravo razdaljo.

Za drevje z večjo razdaljo kopljemo jame, za pritlikavce pa je svet rigolati. Jama naj bo v premeru vsaj **1.50 m široka, globoka pa od 40—50 cm**. Oblika jame je navadno okrogla, lahko je tudi pravokotna, v strminah jajčaste oblike, in dno jame vedno vodoravno s površjem zemlje.

Pri jesenski saditvi je treba jame izkopati vsaj 14 dni poprej. Zemljo je ločiti, vrhnjo boljšo na eno stran, spodnjo slabejšo na drugo; istočasno se prekoplje dno jame. Na plitvinah in kamenitih ali premokrih zemljah se mora zemljo navoziti v nasipe. Jama mora biti v tem primeru vsaj **2 m široka, globoka pa kakor svet dopušča**, in semkaj navozimo dobre zemlje na kup v obliki poveznjene skleda, tako da je v sredini vsaj pol metra na debelem. Kamenite zemlje je treba razstreliti, debelo kamenje odstraniti, v kolikor se le da in šele nato jamo nasuti z zemljo. Kako je izvesti sajenje, pa prihodnjič. Člane opozarjam na oglas oddaje drevja iz drevesnice Kmetijske družbe.

Fr. Kafol.

Škodljivi vpliv krme na mleko in mlečne izdelke.

Kakor pri vseh drugih naših pridelkih moramo tudi pri mleku gledati, da je neoporečne kakovosti. Če je mleko slabo, tudi izdelki mleka ne morejo biti dobri. Mleko se kvari na razne načine, prav posebno pa zaradi slabe krme. Različna krma je kriva, da ni mleko čez leto in dan enake kakovosti. Na Danskem in Holandskem je vse krmljenje bolj enakomerno in dobro, zato imajo tudi vobče boljše mleko in bolj enakomerne mlečne izdelke, kar je za dobro trgovino posebno važno. Četudi ni mogoče doseči pri nas takih uspehov, moramo vendarle s **pravilnim krmljenjem** vplivati na to, da bo mleko bolj enakomerno dobre kakovosti, z mlekom vred pa tudi mlečni izdelki.

V tem pogledu je **vsaka nagla prememba krme škodljiva**, posebno spomladi ob prehodu od suhe krme na zeleno krmo ali pa jeseni, ko prehajamo od zelene krme na suho krmo. Nagle premembe v tem času se zmeraj poznajo na mleku.

Zelo kvarno za mlekarstvo je tudi,

če primanjkuje spomladi krme

in če si moramo pomagati z različnimi manj vrednimi nadomestili. Ti vplivajo skrajno neugodno na mlečnost. Mleko je v tem času rado tako slabo, da ni mogoče izdelati dobrega masla ali sira in da se ga branijo sirarne.

Prenagel prehod od hlevskega krmljenja na pašo

sploh ni dober. Če dobe živali vsled tega drisko, je to zmeraj znak, da trpi vsa prebava in telesna presnova. S takim blatom prihaja v steljo polno bakte-

rij, s katerimi se lahko okuži tudi mleko, ki dobi rado duh po kravjem hlevu in se rado sesiri. Tudi sir, napravljen iz takega mleka, se rad napenja in kvari.

Kisla krma

je za molzne krave slaba, če je kaj več pokladamo, ker ne prija živalskemu želodcu in vpliva tudi na mleko manj ugodno. Tako mleko je za sirarne manj vredno zaradi svojih posebnih (dietetičnih) lastnosti.

Pokladanje pesnega listja,

kjer ga kaj več pridelajo in pokladajo, tudi ni dobro za mlekarne. Take pomanjkljivosti je treba popravljati s tem, da prehajamo polagoma od ene krme na drugo, da dodajamo klajno apno, da pokladamo tako krmo v manjših odmerkih in da gledamo na skrajno snago.

Pokladanje korenstva

v jeseni v večjih količinah, zlasti repe, daje tudi mleku lahko neprijeten priokus, zlasti če puščamo mleko kaj časa v hlevu. Tako mleko se še raje navzame hlevskega duha. Zaradi takih neugodnosti se mlečni trgovci radi pritožujejo in pritiskajo na ceno.

S pokladanjem krompirja

se mlečnost povzdigne, kakovost mleka pa trpi in z njo vred tudi kakovost surovega masla. Mleko rado greni. Naj se zaraditega raje manj krompirja poklada, obenem pa dodaja dobre in zdrave oljne tropine.

Slabo seno,

kakor n. pr. nagnito in slabo spravljeno seno itd. vpliva sploh neugodno na prebavo in na mleko. Tako seno je polno bakterij, ki pridejo lahko v mleko, posebno če molzemo po krmljenju, ko je zrak nasičen s klicami. Iz takega mleka dobimo smetano in maslo grenkljastega okusa.

Pokladanje močnih krmil,

ki so bogata na beljakovinah, kakršna so oljne tropine, vpliva posebno ugodno na pospeševanje mlečnosti. V pošteev pa pridejo le sveže in popolnoma zdrave tropine, sicer se tudi lahko pokažejo škodljive posledice. Najbolj se sponašajo prikladne zmesi raznih oljnih tropin. Danes so se oljne tropine izkazale za tako važna krmila, da si je brez njih uspešno rejo molznih krav težko misliti. Njih vrednost se pa ravna po vsebini hranilnih snovi, na kar se pa še zmeraj premalo gleda in daje zaraditega večkrat prednost manj vrednemu žitu. Različne tropine imajo različen učinek in je tudi na to gledati, kadar jih kupujemo.

Iz „Hansablum“.

O kontroli mleka.

Napisal prof. dr. Ferdo Kern, direktor Drž. veterinar. bakteriološkega zavoda v Ljubljani.

Do zadnjega časa se na zdravstveno vprašanje mleka ni polagalo posebne važnosti; gledalo se je največ na to, če je mleko mešano z vodo in s tem zmanjšana njegova hranivost. V tem pogledu se je mleko tudi kontroliralo in to je bila glavna naloga kontrole mleka. Če se nahajajo v mleku bacili tuberkuloze in druge za človeka nevarne bolezenske kali,

za to se niso mnogo brigali, niti konsumenti, niti organi kontrole mleka, a najmanj pa producenti in trgovci. Prodajalo se je brez posebnih pomislekov in tudi še danes prihaja v promet mleko tuberkuloznih krav, ne da bi se ugotovilo, da-li ni v njem bacilov tuberkuloze.

In vendar kupci mleka upravičeno lahko zahtevajo od proizvajalcev in trgovcev, da se jim za njihov denar nudi blago, ki v vseh ozirih odgovarja pojmu normalnega in zdravega mleka, torej tako, ki je normalno hranilno, zdravju neškodljivo, čisto, tečno in okusno.

Ta upravičena zahteva se v novejšem času začena vedno bolj in bolj upoštevati in posebno se polaga važnost na higijeno mleka, t. j., če je v mleku dovolj vitaminov in drugih koristnih fermentov, a še bolj na to, če ni v njem tvarin, ki bi mogle škodovati ljudskemu zdravju.

Znano je, da je mleko, ta idealna hrana, lahko zelo nevarna za človeško zdravje, ako vsebuje bolezenske kali.

Znano je n. pr., da mleko jetičnih krav lahko vsebuje in dejansko mnogokrat tudi vsebuje bacile jetike, s katerimi se ljudje lahko okužijo. Najbolj pristopni za tako infekcijo so dojenčki, ki se hranijo največ ravno s kravjim mlekom. Dojenčki nimajo namreč v svojih prebavilih še tiste naravne odporosti in obrambe, ki jo ima odrasel človek, zato se bacil sušice v njih lažje nastani. Preiskave so ugotovile, da se v tuberkuloznih otrocih mnogokrat nahaja bacil goveje tuberkuloze (*typus bovinus*), bolj pogosto kot v odraslih ljudeh in ti bacili se nahajajo največkrat v prebavilih in drugih njim bližnjih organih. Munro je na primer našel v tuberkuloznih otrocih (v 128 primerih) bacile goveje tuberkuloze v vratnih žlezah, in to:

pri otrocih od 0 do 5 let	82.6%
pri otrocih od 5 do 10 let	50.0%
pri otrocih, starejših let	47.6%

Odkod so prišli bacili goveje tuberkuloze v otroke, ako ne s kravjim mlekom potem prebavnih kanalov?

Znano je nadalje, da krave, ki bolehalo na nalezljivem izvrgavanju (*Abortus infect.*) mnogokrat izločajo s svojim mlekom bacile te bolezni, ki v ljudeh lahko povzročajo razna obolenja, kakor se je to pokazalo že v mnogih primerih.

Ugotovljeno je nadalje tudi to, da nekatere krave bolehalo na vnetju vimena. Tudi v mleku takega vimena se nahajajo škodljive bakterije. Ker vnetje mlečne žleze lažje ne more tako lahko ugotoviti, posebno če je vnetje kronično, se lahko zgodi, da pride v promet mleko iz bolnega vimena. To mleko, uporabljeno za krmo, lahko škoduje človeškemu zdravju.

Mleko lahko vsebuje tudi kali drugih bolezni. Tako mleko ne bi smelo priti v promet.

Danes žal nimamo še uradne odredbe, ki bi to preprečevala, zato prihaja tudi nezdravo mleko v promet.

Temu bi lahko kdo pripomnil: Te škodljive kali naj se uničijo in napravijo neškodljivim s steriliziranjem ali pasteuriziranjem mleka. Toda vedeti moramo, da mleko s segrevanjem izgubi del svoje prebavljivosti na okusu in tudi velik del ostalih svojih dobrih lastnosti. Že znani bakteriolog Behring je pri-

šel do prepričanja, da se s prekuhanim mlekom ne morejo dobro vzgojiti niti teleta, a kaj šele otroci.

Mnogi mislijo, da se to škodljivo mleko lahko izključi iz prometa s strogimi zakonskimi predpisi. Po mojem mišljenju se tega ne da doseči samo s tem, ker se izvrševanje teh predpisov ne more zadostno nadzirati in kontrolirati in še posebno ne takrat, če proizvajalci sami niso prepričani o potrebi takih odredb. Na vsak način pa je potrebno, da se taki predpisi čimprej uvedejo in ž njimi normira proizvodnja in promet mleka in kontrola obeh.

(Dalje sledi.)

Cepljenje proti svinjski rdečici.

Dr. Jerina.

(Dalje.)

Še bolj važno in potrebno kakor zdravilno cepljenje obolele svinje je takozvano

zasilno cepljenje zdravih

oziroma še navidezno zdravih svinj, ki so v istem svinjaku oziroma gospodarskem poslopju istega gospodarja, kateremu je obolela svinja na rdečici. Skoraj vsak kmetovalec ve iz lastne izkušnje, da se rdečica ne zadovolji samo z eno žrtvijo: ampak jih zahteva navadno toliko, kolikor je svinj pod streho. Cepljenje pa vse to prepreči: bolezen se ne pojavi pri nobeni svinji in vse navidez zdrave ostanejo tudi zdrave. Zato je neobhodno potrebno, da se izvrši cepljenje vseh svinj v okuženem hlevu. Dalje je potrebno, da se izvrši zasilno cepljenje zdravih ali pa tudi navidezno zdravih svinj v vseh sosednjih hlevih, v katerih so se svinje lahko posredno ali neposredno okužile od bolne svinje ali od oseba in predmetov, ki so bili v dotiki z bolnimi svinjami. Če se rdečica pojavi v enem hlevu, se navadno pojavi tekom enega tedna tudi pri sosedu. Razumljivo, če se je izvršilo v sosednjih hlevih pred nedolгим časom zaščitno cepljenje, zasilno cepljenje ni potrebno, ker so te svinje varne pred okuženjem z rdečico.

Samo je pri zasilnem cepljenju ta neprijetnost za lastnika svinj in za živinozdravnika, da se mora v doglednem času vse zasilno cepljene svinje ponovno cepiti, in sicer zaščitno (s klicami). Zdravilno in zasilno cepljenje se vrši brez klic (strup). Zato je pa tudi odpornost zasilno cepljenih svinj kratkotrajna, in sicer samo štiri tedne. Tekom tega časa se mora ponovno, in sicer zaščitno cepljenje izvršiti. Tudi pri vseh onih svinjah, katere se o priliki zaščitnega cepljenja ni smelo cepiti tudi s klicami bodisi iz kakršnihkoli razlogov (breje svinje, svinje s premladimi še sesajočimi prasički n. pr. do 4 tedne starosti, predebele ali pa premršave svinje), ampak se je cepilo samo s protistrupom (sirutka), je neobhodno potrebno, da se izvrši naknadno v doglednem času, to je tekom štirih tednov, zaščitno cepljenje (to je s klicami).

Najvažnejše je pa takozvano

zaščitno cepljenje svinj

proti svinjski rdečici. Tako cepljenje je potrebno dvakrat na leto: spomladi v mesecih maju in juniju, v jeseni v mesecu septembru. Odpornost svinj proti

svinjski rdečici prvokratnega cepljenja traja navadno 4 mesece, a drugokratnega 8 mesecev. Na svinje vpliva tudi zunanja temperatura, to je vročina, zlasti na cepivo, tako da izgubi isto vbrizgano v telo svinje navadno po poteku štirih mesecev svoj učinek. Učinek se pa podaljša pri mrzli zunanji temperaturi, to je jeseni, pozimi in spomladi in traja 8 mesecev.

Kmetovalci se navadno in po večini zadovoljijo s tem, da se napravi s cepivom svinje odporne za čas vročine, to je za poletje, ker rdečica v vročem poletnem času najbolj razsaja. Vem pa iz izkustva, da se bolezen jako rada pojavi v pozni jeseni in v zgodnji spomladi, to je v mesecih: september, oktober in marec, april. To pa radi menjanja načina hranjenja in prehlajenja (revmatizem, krčevitost). Te bolezni namreč pospešujejo rdečico oziroma jo velikokrat takorekoč povzročijo (n. pr. navadna zapeklina, ki je posledica nepravilnega hranjenja). Izgube so tudi v tem času velike in smatram za neobhodno potrebno, da pusti vsak kmetovalec **dva-krat na leto svinje cepiti**. Z dvakratnim cepljenjem na leto popolnoma zavaruje svoje svinje pred boleznijo in sebe pred veliko gmotno škodo. Stroški zaščitnega cepljenja so malenkostni in jih lahko podnese še tako siromašen svinjerejec.

Zaščitno cepljenje se vrši z dvoje vrst tekočinami: s strupom (klicami) in s protistrupom (sirutko), ki obvaruje svinje, da ne bi obbolele od vbrizganega strupa. Klice povzročijo dolgotrajno odpornost in se mora, kakor že omenjeno, vse svinje, katerih se ni smelo cepiti s klicami, v doglednem času ponovno cepiti tudi s strupom. Edino pri brejih svinjah je včasih potrebno zaradi še trajajoče brejosti, da se izvrši tudi drugič cepljenje samo s protistrupom in se mora potem šele v tretjič izvršiti pravilno, to je zaščitno cepljenje. Pri brejih svinjah je namreč nevarnost velika, da ob času poroda, zlasti če je že odpornost cepiva prestala, zelo lahko obolijo za rdečico, ker je organizem zaposlen s prehrano mladičkov v ali pa izven telesa. (Dalje sledi.)

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 47. Okna sosedove hiše gledajo na moje dvorišče. Na njem nameravam zgraditi novo poslopje, ki bi ga zaradi pomanjkanja prostora rad pomaknil tik do sosedovega zidu. Ker bi to poslopje bilo zgrajeno na eno nadstropje, bi zasenčilo sosedova okna. Ali smem z zgradbo zasenčiti sosedova okna? (B. F. v V.)

Odgovor: Če nameravate izgraditi novo poslopje, morate napraviti načrt, ki ga je predložiti občini v dveh izvodih in zaprositi za stavbno dovoljenje. Občina kot prva gradbena oblast skliče na to ogled na licu mesta, h kateremu povabi vse sosedje, ki bi lahko bili interesirani na Vaši stavbi. Predvsem pa mora povabiti sosedu, h kateremu želite primakniti svoje poslopje. Pri ogledu morajo oni, ki se čuti z bodočo zgradbo prikrajšan na svojih pravicah, podati svoj ugovor proti višini ali oddaljenosti nameravane stavbe. Če bo sosed, ki mu s svojim poslopjem nameravate zasenčiti okna, ugovarjal proti nameravani stavbi, bo prisotna gradbena komisija odločila, v koliko ima on pravico do tega ugovora, oziroma ga zavrnila na zasebno pravno pot, to je, da si s tožbo zagotovi svoje pravice. — Če je Vaš sosed že dolgo let užival pravico svetlobe in zraka z Vašega sveta in Vi temu niste nikdar ugovarjali, si je on to pravico priposestoval in težko mu jo boste

ogli odrekati. Zato je zelo dvomljivo, če boste mogli zgraditi svoje poslopje tako visoko, da zasenčite sosedu okna. Najbolje je, če se z njim mirnim potom dogovorite in dosežete pisмено potrdilo od njega; da Vam on to dovoli. Nikar pa ne pustite, da pride do pravde, kajti uspeh take bi bil za Vas zelo negotov. L.

Zakoni in odredbe.

Opozorilo vinogradnikom.

Pri prenosu vina iz ene občine v drugo, veljajo sledeči predpisi:

Pri vinogradnikih, ki imajo svoje vinograde v isti občini, kjer stanujejo, ostane vse pri starem, t. j. odpade prijava vinskega pridelka, istotako tudi vsaka vinska kontrola; dolžni so prijaviti samo tedaj, ko odprodajo vinski mošt in vino.

Posestniki vinogradov pa, ki sami ali z najetimi dninarji obdelujejo svoje vinograde, in ki ne stanujejo v isti občini, kjer imajo svoje vinograde, a želijo prenesti med letom gotovi del vinskega pridelka domov za domačo uporabo, so dolžni, **da po 20. novembru, odnosno po pretakanju vina najkasneje do 31. januarja, prijavijo pristojnemu oddelku finančne kontrole ves svoj pridelek vina.**

Taki vinogradniki morajo vložiti pri finančnem oddelku istočasno prošnjo, kolekovano s 5 Din, da se jim dovoli prenos gotovih količin vina mesečno na svoj dom. Ta količina ne sme presegati 100 litrov na mesec in se lahko prenese skupaj naenkrat na dom. Tak vinogradnik stoji torej pod kontrolo.

Izognejo pa se lahko vinogradniki tem predpisom tako, da spravijo toliko vinskega mošta (ali grozdja) **še pred 20. novembrom na dom**, da lahko krijejo za vse leto svoje potrebe. Prevoz grozdja in vinskega mošta iz občine v občino je prost, ker grozdje in mošt nista trošarinska predmeta. To velja tudi za vino, ki izvira od takega mošta. Važno je tudi, da niso količine omejene.

Vino od samorodnic.

Po § 12. vinskega zakona je v načelu prepovedano puščati v promet, prodajati in kupovati vino od neposredno rodečih hibridov, bodisi čistega takega vina ali mešanega z vinom domače trte. Izjemoma se do konca l. 1931. dovoljuje promet in prodaja vina od samorodnic, toda pod pogojem, da se vedno doda označba „vino od direktorja“ ali „vino od šmarnice“ itd., pri čemer je tako vino podvrženo vsem ostalim predpisom vinskega zakona. Označba vina od samorodnic mora biti jasna, tako da kupec ne more biti v zmoti, da se pod označbo krije vino od domače trte. Prepovedano je mešati mošt in vino od samorodnic z moštom in vinom od domačih vrst vinske trte ali vrenje mošta samorodnic na tropinah od domačih vrst vinske trte. Vinogradniki, ki imajo pomešano nasajene trte od samorodnic in od domačih vrst, smejo to grozdje skupno predelati, toda le pod pogojem, da ta mešanica nosi naziv „vino od šmarnice“ ali slično. Sodi, v katerih se drži vino od samorodnic, morajo biti opremljeni z vidnim napisom v prednem smislu, prav tako računi, ceniki, reklame itd. Vsak vinogradnik je dolžan na zahtevo pristojnih organov predložiti prijavo o količini dobljenega vina od samorodnic in vsak, ki prodaja tako vino, mora voditi točno evidenco o tem, komu je prodal to vino in koliko. Gostilne, kavarne in druge točilnice morajo poleg zunanjega napisa imeti tudi napis s črnimi črkami v višini 10 cm na beli podlagi: „Tukaj se prodaja šmarnica ali samorodnica“. Veletrgovci, ki prodajajo vino od samorod-

nic, morajo imeti enak napis s črkami, ki so najmanj 20 cm visoke. Od 1. jan. 1932. je prepovedano stavljati v promet, kupovati in prodajati vina od samorodnic tudi z označbo.

Novi vinski zakon. Banska uprava opozarja vinogradnike in še posebej gostilničarje in vinske trgovce, da v lastnem interesu pazljivo prečitajo novi vinski zakon in upoštevajo posebno sledeča določila: 1. Prepovedano je prodajati vino, ki se je pomnožilo z dodajo vode. 2. Prepovedano je dajati v promet bolna in pokvarjena vina. 3. Prepovedano je dajati v promet mošt ali vino z označbo vinorodnega kraja, vrste grozdja ali starosti, če označba ni resnična. 4. Prepovedano je trgati grozdje pred oblastveno odrejenim rokom. 5. Vino od samorodnic se sme prodajati samo še tekom letošnjega leta, in sicer samo pod točno označbo „vino od šmarnice“, „vino od izabele“ i. t. d. Od začetka 1932. leta se ta vina vobče ne bodo smela prodajati. 6. Za kontrolo vin, zlasti pri vinskih trgovcih in gostilničarjih, se nastavijo posebni vinarski nadzorniki, za tuk. srez v Mariboru. 7. Za prekrške odredb tega zakona so določene sodnijske kazni do 3 mesecev zapora in 30.000 Din denarne globe; za manjše prestopke pa policijske kazni do 14 dni in 1000 Din denarne globe.

Kmetijske novice.

Oddaja sadnega drevja v Prekmurju. S prispevkom kr. banske uprave bo razdelilo sresko načelstvo 1700 komadov la sadnih drevesc, najboljših vrst jabolk iz banovinskih drevesnic Rakičan in Kapela. Prosilci se naj čimprej prijavijo pri svojem občinskem uradu, kjer dobijo podrobnejše informacije. Prednost pri oddaji imajo oni, ki so bili oškodovani po hudi toči leta 1928.

Razstava plemenske živine v Nedelici. Rodovniško društvo v Nedelici, p. Turniške, goji mlečno kontrolo pri svoji simodolski govedu. To društvo priredi 30. septembra razstavo plemenske živine, ki bo v zvezi s plemenskim sejmom. Najlepša živina se bo ob tej priliki premirala.

Vučja gomila v Prekmurju. Tu se je ustanovil dne 31. avgusta rodovniški odsek kmetijske podružnice Murska Sobota. Najprej je bil ogled nad 100 prignanih krav, od katerih jih je bilo sprejetih v rodovnik 62. Po pregledu krav je bilo predavanje g. inž. Venka in živinozdravnika Šerbeca. Na občnem zboru je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Antalič Vincenc, podpredsednik Cigiuth Janez, tajnik učitelj Skerbinc Franjo, blagajnik Antalič Janez in odbornik Horvath Štefan. Za našo občino je to velik napredek.

Premovanje živine v Veržetu. Rodovniško društvo v Veržetu na Murskem polju priredi dne 20. t. m. premovanje rodovniške govedu, združeno z rastavo plemenske živine in plemenskih sejmom. Postavljeni bodo tudi prasiči in štajerske kokoši. Na to svojo prireditev vabi imenovano društvo vse prijatelje kmetskega stanu in ljubitelje smotrene živinoreje.

Dopisi.

Lepo uspelo predavanje v Doleh pri Litiji. V nedeljo, dne 24. avgusta t. l. smo poslušali predavanje ravnatelja Kmetijske družbe g. inž. Laha o živinoreji. Predavatelj je v svojih stvarnih izvajanjih poudarjal predvsem pomen obstoja kmetijskih podružnic in o koristih, ki jih imajo kmetovalci od njih. Kot strokovnjak nam je podal par dobrih nasvetov in potrebnih naukov o naši degenerirani živinski pasmi in podal tudi smernice za njeno izboljšanje. Ker je ravno živinoreja eno najvažnejših gospodarskih vprašanj — želimo, da bi se v bodoče kmetovalci ravnali po nasvetih g. ravnatelja ter zastavili ves svoj trud za izboljšanje naše živinske pasme, posebno

še, ker nimamo nikakih dobrih zgledov za bližnjo bodočnost, ker nam nedostaja dobrega bika. Drug opravičljiv razlog je pa v krmi, ker je bila letos za to prav slaba letina. Predavanje je trajalo skoraj 2 uri in se ga je udeležilo preko 60 članov kmetovalcev, kar znači za naše razmere vsekakor častno udeležbo. Hvaležni g. ravnatelju za njegov rud, mu zagotavljamo, da bomo upoštevali njegove nauke, da se tako moralno oddolžimo za izkazano uslugo!

B—c.

Družbene vesti.

Nereclnost v trgovini s Tomasovo žlindro. V Prekmurju je dal neki trgovec razglasiti, da oddaja 20 odstotno Tomasovo žlindro po 115 Din za 100 kg. Neki posestnik je kupil od njega to žlindro, vzel pred pričami vzorec ter ga poslal kmet. poskusni postaji v Maribor v preizkušnjo. Ta je ugotovila, da ima ta žlindra le 17.42 odstotkov fosforne kisline namesto označenih 20 odstotkov. Ker velja vsak odstotek fosforne kisline v žlindri 6 Din pri 100 kg, bi morala ta žlindra stati le 100 Din. — Opozarjamo na to člane Kmetijske družbe v Prekmurju. Zadevo je družba prijavila pristojnim oblastim.

Uradne vesti.

Izpremema v uredništvu „Kmetovalca“. Z zadnjo 16. številko „Kmetovalca“ je odložil uredništvo tega lista njegov dosednji urednik g. kmetijski svetnik Viljem Rohrman. Ta svoj korak je utemeljeval s svojo visoko starostjo (rojen je bil l. 1862.) in rahlim zdravjem, ki mu ne dopušča, da bi svojo nalogo še nadalje vršil tako, kakor bi si sam želel. — Glavni odbor je njegovo odpoved v seji 10. t. m. vzel na znanje z obžalovanjem, da ne more naš najplodovitejši kmetijski pisatelj še nadalje posvečati svojih moči strokovnemu delu pri družbi. Vendar mu tega koraka ne more vzeti v zlo, ker je g. svetnik dolžan v prvi vrsti skrbeti za svoje zdravje. G. svetnik Rohrman je prevzel uredništvo „Kmetovalca“ l. 1923, ter ga zadovoljivo vodil do zadnje številke. Njegov življenjepis s sliko je „Kmetovalec“ prinesel v 10. številki letnika 1922., ko je ta strokovnjak praznoval svojo šestdesetletnico. Sedaj pa stopa v popolni pokoj. Ob tej priliki mu je glavni odbor Kmetijske družbe izrekel najlepšo zahvalo za njegovo dosedanje delovanje pri družbi. Obenem mu je želel, da bi še dolgo v dobrem zdravju užival zasluženi pokoj. Glavni odbor je nato poveril uredništvo „Kmetovalca“ družbenemu ravnatelju inž. Rado Lahu.

Glavni odbor.

ZAPISNIK

seje glavnega odbora Kmetijske družbe v Ljubljani,
dne 10. septembra 1930.

Navzoči gg.: predsednik Oton Detela, podpredsednik Hauptman, ter odborniki: Jan, Kersnik, Piber, Rus, Steblovnik, Stercin, Šušteršič, Vesenj, inž. Zidanšek kot zastopnik banske uprave, računski preglednik g. Rajh, družbeni ravnatelj inž. Lah in kot zapisnikar tajnik Kafol.

Opravičila sta se gg. Zabret in Robič.

G. predsednik je otvoril sejo ob polu enajstih, ugotovil sklepčnost ter pozdravil navzoče.

Ravnatelj je prečital zapisnik zadnje odborove seje, ki se je odobril brez pripombe.

G. predsednik je poročal, da je družba stavila banski upravi predlog za odprodajo družbene drevesnice na Poljanah v namene banske bolnice. Ker dolgo ni prejela odgovora, je urgirala rešitev tega vprašanja. Družba mora čimprej vedeti pri čem je, ker si mora pravočasno oskrbeti drugi prostor za

svojo drevesnico. — Okrajno sodišče v Ljubljani je razrešilo g. predsednika oskrbnitstva imovine razpuščene Kmetijske družbe za Slovenijo in s tem preide uprava premoženja Kmetijske družbe v Ljubljani v roke glavnega odbora. — Finančna direkcija v Ljubljani je družbi sporočila, da je oproščena davka na poslovni promet.

G. kmetijski svetnik **Kohrman** je z zadnjo 16. številko „Kmetovalca“ odlozil uredništvo tega lista ter utemeljil svoj korak s svojo visoko starostjo in rahlim zdravjem, ki mu ne dopusca, da bi svojo odgovorno nalogo se nadalje vršil tako, kakor si sam želi.

1-vo daljši obravnava je glavni odbor na predlog g. predsednika vzel na znanje odpoved svetnika g. Kohrmana ter izrazil obžalovanje, da ne more ta nas najpogostejši pisatelj se nadalje sodelovati pri družbi. Za njegov dosedanjí trud in delovanje mu odbor izreka najlepšo zahvalo, obenem želeč, da bi se doigo v dobrem zdravju užíval zaslužení pokoj.

Na to je glavni odbor poveril uredniške posle „Kmetovalca“ družbenemu ravnatelju inž. Lahu, kateremu naj pomaga pri tem tudi strok. tajnik Katol.

Na poročilo g. predsednika o delovanju kmetijskih podružnic, je glavni odbor po utemeljiti razpravi sklenil, da se store primerni koraki, da bo mogoče podružnicam imeti zborovanja, na katerih bo obravnavati obračune za prošlo leto, proračune za prihodnje leto in poživljenje delovanja podružnic. Ta zborovanja so potrebna, da se obnove stiki med centralo in podružnicami, kakortudi med člani in podružnicami. Zanimanje za družbo in za njeno sodelovanje je mogoče vzbuditi in vzdrževati na višku le potom zborovanj.

Sledilo je poročilo ravnatelja o delovanju Kmetijske družbe od zadnje odborove seje. Kmetijska družba je predlagala banski upravi, da stavi v proračun banovine primeren znesek za stipendije agronomov. — Zaposila je za podporo za strokovno delovanje. — Predlagala je banski upravi naj skliče konferenco, na kateri bi se obravnavalo vprašanje kmetijskega pouka potom ljubljanske radio-postaje, ker je to izredno važno za razširjevanje kmetijskih znanosti po deželi. — Ministrstvo prometa je zaprosila za olajšanje prevoza raznih kmetijskih pridelkov, predvsem sadja, grozdja in vina. V tem pogledu je ministrstvo ugodilo in izdalo odredbo, po kateri se morajo ti predmeti prednostno obravnavati pri prevozu. — Finančno ministrstvo je zaprosila za ukinitve izvozne carine na olnjata semena, ker naši kmetovalci ne morejo prodati svojega lanenega semena. — Poslala je na Komando dravske divizije vlogo, da pritegne h komisijam za nakup sena po deželi tudi sreskega zastopnika kmetovalcev. Temu predlogu pa komanda ni ugodila, češ, da doslej ni bilo nikakih tozadnih pritožb od strani producentov. — Banski upravi je podala strokovno mnenje glede pravilnika za odplačevanje vinogradniških posojil, predložila trgovskemu ministrstvu svoje pripombe k obrtnemu zakonu in ministrstvu prometa zahteve kmetijstva glede izpremembe potniških in blagovnih tarif. — Udeležila se je konference gospodarskih organizacij Slovenije na Sušaku, ki je obravnavala vprašanje železniške zveze z morjem. — Udeležila se je praznovanja Hmeljarskega društva v Žalcu. — Priredila je večje število poskusov z raznimi umetnimi gnojili v kranjskem srezu in bo meseca oktobra ogled uspehov gnojenja v Kranju, na katerem se bodo nagradili posestniki z najboljšimi uspehi. V ta namen je bila družbi dovoljena podpora 3000 Din za nagrade. Slične vsote so prispevale tudi tvornice z umetnimi gnojili.

(Dalje sledi.)

Za uredništvo odgovoren: Inž. Rado Lah. — Izdajatelj za Kmetijsko družbo: Oton Detela. — Tisk J. Blasnik nasled. Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. — Odgovoren Janez Vehar.

Tržni pregled.

Goveja živina. Nobenih izprememb, cene držijo, kupuje se največ za Italijo.

Prasiči. Kupčija živahna, cene na Dunaju za malenkost popustile.

Žito. Trg miren, kupčij zelo malo. Kupci so samo domači mlini. Ponudbe so prav male, ker je cena slaba. Cene tišči Rusija, ki je izvozila po žetvi dosedaj več kakor vse lansko leto. Rusija oddaja pšenico po 180 Din franko naše luke, kar pomeni naša utovorna postaja 140 Din. Koruza je v Ameriki dražja kakor pšenica. Pri naš so zadnji teden cene nazadovale za 7—10 para. Ponudba v koruzi je velika.

Fižol. Kupčija je zelo oživila; cene so poskočile za 40 do 50 para.

Sadje. Zanimanje za sadje je izredno veliko, zlasti iz inozemstva, cene niso še določene ali bodo višje od lanskih. Povpraševanje je veliko po obranem namiznem sadju.

Hmelj. Kupčij malo, a tudi vsiljivih ponudb ni. Cena za prodano blago prejšnji teden je bila 8—10 Din.

Vino. Dolenjska vina so skoraj razprodana; tudi ljutomerski producenti so povečini razprodali. Kupčija miruje. Vinogradi v splošnem dobri in se pričakuje kvalitativno izborno novo blago, kvantitativno bo srednja letina.

Les. Jesenska izvozna sezona je pričela, zanimanje konsumentov je zelo rezervirano. Drva se izvažajo v precejšnjih količinah, toda cene se ne dvigajo. Za tramarijo je zelo malo zanimanja.

Tržne cene doma.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q	230 do 245	180 do 25	25
	rž	1 ..	200 do 210	140 do 250	250
	ječmen	1 ..	19 do 60	30 do 250	250
	oves	1 ..	205 do 5	18 do 250	250
	proso	1 ..	20 do 21	18 do 300	300
	koruza (nova, sušena)	1 ..	180 do 190	180 do 250	250
	ajda	1 ..	200 do 22	140 do 300	300
	fižol, ribničan	1 ..	300 do	200 do 430	430
	fižol, prepelčar	1 ..	410 do	do	do
	krompir	1 ..	100 do 150	75 do 200	200
Seno in slama	sladko seno	1 ..	100 do	65 do 75	75
	kislo seno	1 ..	50 do	do	do
	slama	1 ..	60 do 70	45 do 55	55
Goveja živina	Voli I. žive teže 1 kg	1 ..	do 10	9 do 9.50	9.50
	„ II. „ „ 1 ..	1 ..	do 9	7 do 7.75	7.75
	„ III. „ „ 1 ..	1 ..	do 8	6 do 7.25	7.25
	Krave, klobasarice	1 ..	4 do 5	4.25 do 5	5
	(Prigon v Lj 111 v Mar. 496 glav.)				
Prasiči	Teleta žive teže 1 kg	1 ..	14 do 15	do	do
	(Prigon v Lj 18 v Mar 79 glav.)				
	6—8 tednov stari kom.	250 do	400 do	100 do 25	25
	3—4 mesece stari „	do	do	300 do 350	350
	5—7 mesecev stari „	do	do	450 do 500	500
Perutnina	debel žive teže 1 kg	1 ..	do	11 do 13	13
	debel mrtve „ 1 ..	1 ..	do	15 do 17	17
	(Prigon v Lj 107 v Mar 456 glav.)				
	piščanec kom.	10 do	25	25 do 40	40
	kokoš „	25 do	40	30 do 45	45
Mleko, maslo, sir, jajca	mleko 1 lit.	2.50 do	3	2 do 3	3
	smetana 1 ..	do	do	12 do 14	14
	čalno maslo 1 kg	44 do	52	40 do 44	44
	surovo maslo 1 ..	35 do	40	34 do 36	36
	bohinski sir 1 ..	30 do	32	do	do
Kulivo	sirček 1 ..	8 do	10	7 do 8	8
	jajca kom.	0.75 do	1.25	6 do 1	1
Kulivo	trda drva 1 m ³	180 do	do	130 do 150	150
	mehka drva 1 ..	90 do	do	90 do 110	110

Tržne cene v inozemstvu.

Na Dunaju, 4. avgusta.

Voli I. žive teže 1 kg 14—14.80 Din. **Voli II.** žive teže 1 kg 11.20—12.00 Din. Skupni prigon 2082, iz Jugoslavije 121. **Prasiči, peršutniki,** žive teže 1 kg 12.—15.20. **Prasiči, debeli,** žive teže 1 kg 13.20—14.80 Din. Skupni prigon 18.555, iz Jugoslavije 3844.

Kmetovalci! Gnojite z

apnenim dušikom

s tem najbolj čim, učinkovitim in rentabilnim dušičnim gnojilom
domačega proizvoda.

Z apnenim dušikom ne dajemo zemlji samo dušika, marveč tudi apna. — Tudi žlahtna vinska trta, sadno drevje in vse poljske rastline so za apneni dušik prav posebno hvaležne.

Navodila o načinu uporabe, o potrebnih količinah, o rentabilnosti, dobaviteljih, uspehih in cenah apnenega dušika daje proizvajalec:

Tvornica za dušik d. d., Ruše, pošta Ruše pri Mariboru.

V tej tvornici se dobiva tudi „**Nitrofoskal Ruše**“, sestavljena na poseben patentiran način iz gnojil: apneni dušik + kalijeva sol + superfosfat.

Ustanovljena leta 1881.

Celjska posojilnica d. d. v Celju

v lastni hiši „Narodni dom“

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodneje, nudi popolno varnost in izplačuje točno. — Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hran. vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100 milijonov še lastna glavnica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14.500.000.—

Podružnici:

MARIBOR
Aleksandrova c. št. 11

Šoštanj
[v lastni hiši]

Prava pot, ki vodi do ozdravljenja živcev!

Bolni, izčrpani živci zagrenjujejo življenje povzročajo mnoge bolezni, kakor bodljaje, trganja, omotico, tesnoba, šumenje v ušesih, motenje v prebavi, pomanjkanje spanja, neveselje do dela in druge slabe pojave.

Moja ravnokar izišla poučna razprava Vam pokaže pravo pot, kako se boste

osvobodili vseh takih bolezni.

V tej brošuri so opisani vzroki, postanek in zdravljenje živčnih bolezni po dolgoletnih izkušnjah. — To veselo sporočilo zdravlja pošljem vsakomur

popolnoma zastonj.

Tisoči zahvalnic potrjujejo edini obstoječ uspeh neumornega vestnega raziskovalnega dela za dobrobit trpečega človeštva. Kdor pripada velikemu številu živčno bolnih in kdor boleha na teh mnogoštevilnih pojavih, naj si takoj na bavi mojo knjižico utehe!

Prepričajte se sami, da Vam nič ne obljubljam, kajti v prihodnjih dveh tednih pošljem vsakomur, ki mi piše, popolnoma **brezplačno** in franko ono poučno razpravo. Zadošča dopisnica na:

Ernst Pasternack, Berlin S. O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 356

Nadaljevanje družbene zaloge.

Sejalni stroj Sack 1.50 m širok, devetvrstni BETTA po Din 4550; sejalni stroj Sack 1.50 m širok, enajstvrstni BETTA po Din 4800; sejalni stroj Sack devetvrstni H9 po Din 2700; sejalni stroj Sack petvrstni H5 po Din 1650.

Pracnerjev sejalni stroj Budućnost, trinajstvrstni po Din 4500

Sejalni stroji. Dvovrstni sejalni stroj za koruzo po Din 900.

Triljeril (originalni Heidovi), razr. II/2 po Din 3100, II/1a po Din 2250 komad, V/2 po Din 4500.

Vitelj (gepelj) EGB po 3230 Din; EGF za 1 ali 2 konja po Din 2680, transmisija za vitelj ER po Din 1630, D800 po Din 540.

Bencin motorji Lorenz 3—4 KS Din 10.000, 3—4 KS stabilni Din 9000; 4—5 KS prevozni Din 14.000.

Jermena za pogon strojev: 120 mm po Din 112 za 1 m, 100 mm po Din 87 za 1 m, 90 mm po Din 78 za 1 m, 80 mm po Din 60 za 1 m, 70 mm po Din 49 za 1 m, 60 mm po Din 41 za 1 m, 50 mm po Din 27 za 1 m, 40 mm po Din 25 za 1 m.

LANENO OLJE, FIRNEŽ, BARVE, LAKE. KIT, LANENE TROPINE

ter vse v to stroko spadajoče blago
prvovrstne kakovosti po solidnih cenah
in točni postrežbi, najugodnejše kupite
pri domačem podjetju

MEDIĆ-ZANKL

TOVARNE OLJA, LAKOV IN BARV

družba z o. z., lastnik FRANJO MEDIĆ.

Centrala v Ljubljani, podružnice v Mariboru in Novem Sadu. — Tovarne v Ljubljani, Medvodah in Domžalah

PORZOL

**Je najsigurnejše sredstvo
za prašenje semena pše-
nice, rži, ječmena, ovsa
itd. proti trdi ali smrdljivi
sneti - glavnice, snežne
plesni rži in pšenice, trde
sneti ječmena itd.**

S Porzolom prašeno seme:

Daje zdravo in bogato žetev, ne uničuje kalivosti
semena, a pospešuje rast bilke.

Uporaba je lahka in po ceni, seme se praši 10
minut in se more nato takoj sejati.

Prihranite 15—20% semena, delovne moči in
čas, ker ni treba kvašenja in sušenja.

Navodila in cene pošlje brezplačno:

BILJANA, A. D. BEOGRAD

Telefon 3-80 Dušanovac

in glavni prodajalec za Slovenijo:

Kmetijska družba, Ljubljana

KMETOVALCI UPORABLJAJTE PRI GNOJENJU VEDNO

40% KALIJEVO SOL

ker samo na ta način se poleg fosfornih in dušičnih gnojil dosežejo
največji pridelki prvovrstne kvalitete, in je rentabilnost umetnih gnojil si-
gurna — Gnojite sedaj v jeseni **na orali**!

Za žita	50—80 kg	} 40% kalijeve soli
Deteljo, travnik, koruzo	100—120 kg	
Krompir, peso, repo	120—150 kg	
Trto, hmelj in sočivje	150—200 kg	

Vsa potrebna navodila o gnojenju z umetnimi gnojili Vam da brezplačno:

Agrikulturno kemički ured za kalijevo gnojenje,
Zagreb, trg burze 3/II. Beograd, Poenkareva 27.

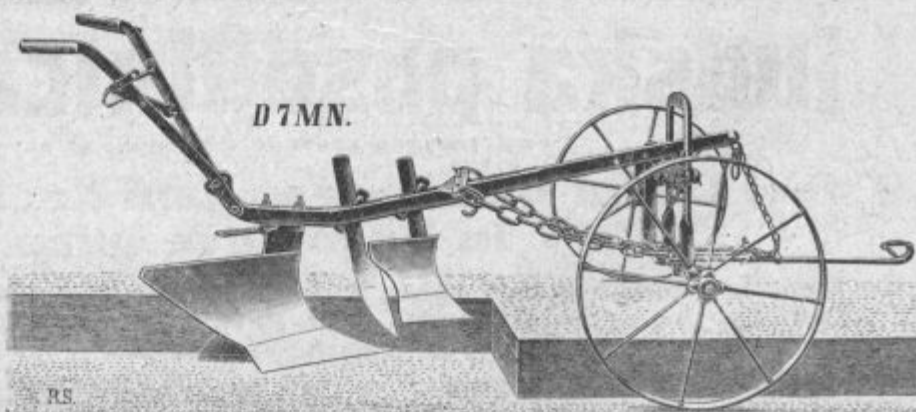
RUD. SACK

tovarna poljedelskih
strojev in orodja

LEIPZIG.

Podružnica: WIEN.

Sackove stroje ima v zalogi:
Kmetijska družba v Ljubljani.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din.

Upravištvu ne prevzame posredovanja.

Vsaakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnjo številko.

Drva

Šakova, suha, kupuje stalno proti takojšnjemu plačilu trdica „Kurivo“ v Ljubljani, Dunajska cesta št. 33 (javna skladišča). 131

Stole

savadske in boljše za dvorane, gostilniške ali za človepe, nadalje mize, vrtno naslanjace s platnom Vam nudi najceneje Stolarina in strugarina Sodra-les, Dolenjsko. (Ceniki na razpolago). 146

Gepelj (stoječ)

dobro ohranjen ima na prodaj: Ivan Markovič, Jesenice-Fužine. 211

Plemenskega bička

čiste pingavske pasme, 14 mesecev starega, (zelo lep in dobro razvit) ima na prodaj: Franc Pogacar, Klanec, p. Komenda. 213

Dva junčka,

po 8 tednov stara, potomca najčistejše montafonske pasme prodaj: Ekonomija Turjak, p. Turjak. 210

Sadno drevje

večjo množino, visoko-srednjo in nizko debelno, za jesensko saditev, ima na prodaj, in sicer: hruške, jabolka, češnje, višnje, češplje, marabete, breskve, marelice, nešple, kostanje-maroni in orehe. Z oddajo se prične sredi oktobra. Alojzij Podobnikar, Dobrova pri Ljubljani. 214

Koleselj

dobro ohranjen, naravno pleskan, ima po ugodni ceni na prodaj: Ivan Strukelj, Pržan 2, p. St. Vid pri Ljubljani. 218

Dva kompletna gepeljna,

stoječa, prodaj po ugodni ceni in sprejme zastopnike za prodajo šivalnih strojev proti dobri proviziji. Leopold Jesenko, Žirovnica št. 2 (Gorenjskoj). 222

Doraščajoča mladina

naj zavživa zjutraj kozarec naravne „Franz-Jozef“ genčice, ki doseže vsled svojega učinkovanja kot čistilo želodca, črev in krvi zelo zadovoljive uspehe pri deklicah in dečkih. Na otroških klini-kah se uporablja „Franz-Jozef“ voda že pri ma-lih, češče zelo zaprtih bolnikih. „Franz-Jozef“ grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in spe-cerijskih trgovinah. Ins. 34

Čuvajte svoje prašiče pred boleznijo!

Podajajte jim 2 krat na te-den po 1 malo žilico Sadni-karjevega zdravilnega pra-šika za prašiče, ki se je vedno izkazal kot zanes-ljivo zdravilo, ker čisti pre-bavila in odvalja kužne ba-cile! V bolezni učinkuje v najkrajšem času: žival postane živahna in začne jesti. Imejte ta prašek vedno doma! 1 zavo-l stane 12 Din, 10 zavojev 100 Din. Če se pošlje denar v pismu naprej, poštnine prosto, sicer po-vzjte. Točno navodilo priloženo! Naroča in dobi se edino v lekarni na Vrhniki. 46

Sackov plug

št. 6, malo rabljen, prodaj Strukelj Mihael, posest-nik, Zapuže št. 4, p. St. Vid pri Ljubljani. 216

Bik

montafonske pasme, lep, 15 mesecev star, je na prodaj pri načelniku Kmetijske podružnice v Se-miču. 217

Zelo lepega bika

čistokrvnega montafonca, 2 etli starega in lepo svinjo z mladiči, ima na prodaj: Tone Strukelj-Ziberd, Trata, p. St. Vid pri Ljubljani. 221

Sadno drevje!

Drevesničarska zadruga v Dorlarjih, pošta Skofja Loka, ima za jesensko saditev večjo množino la-blan, hrušk, češpelj, češenj in orehov za oddati. Cene veljajo kakor so se določile na drevesničar-skem odseku 6. VII. 1930 Sadlarske in kmetijske podružnice ter naročniki večjih množin dobe zna-ten popust. 220

20 kokoši (jarčk)

čistokrvne Leghorn pasme, 4 mesece stare in dva petelina ima na prodaj: Franc Novak, Notra-nje gorice, p. Brezovica. — Cena po dogovoru. 208

Živinorejci!

Ko prodajate in tudi kadar kupujete na selmu ali v hlevu živino, imejte vselej pri sebi zanesljivo in praktično knjižico „Določanje žive teže pri govedu brez tehtnice“, katera Vam pove brez računanja in brez vage, koliko je vaša živina težka. Cena knjižice je samo 10 Din, po pošti 12 Din. Dobi se pri Kmetijski družbi ali pa pri za-ložniku J. M. VICIČ, Ljubljana, Ahačjeva cesta št. 10, II. nadstr. 209

Sadno drevje!

Za jesensko saditev so na prodaj: jabolka, hruške, češplje, češnje in orehi, kakor tudi vse najboljše vrste od prtilikavcev in več sto divjih kostanjev. Cena po dogovoru pismeno ali ustmeno. Naslov: Jakob Pintar, sadjerejec pri Sv. Tomažu, p. Bu-kovica pri Škofiji Luki. 219

Težkega konja

5 let starega, zamenjam za bolj lahkega. Alojzij Podobnikar, Dobrova pri Ljubljani. 215

Jabolčne in hruškove divjake

kupi

večjo množino

Kmetijska družba v Ljubljani.

Mline za grozdje,

najboljše vrste, prodaja po najnižji ceni A. Suš-nik, železnina, Ljubljana, Zaloška cesta. 223

SEVER & KOMP.

Ljubljana

Gospodsvetska c. 5.

prodaja in nakup vseh vrst semen, poljskih in gozdnih pridelkov.

Kavo vseh vrst in vsakovrstno špece-rijsko blago. Semena vedno sveža in dobro kaljiva. Koruzo in drugo žito. Pšenično moko prvovrstne kvalitete, vse po najnižjih dnevnih cenah pri:

Anton Fazarinc, Celje.

Zaloga

stekla, porcelana, svetiljk, ogledal, okvirjev, slik, kipov, vsakovrstnih šip itd.

FR. STRUPI, CELJE

prevzema vsa stavbna in druga steklar-ska dela.

Najnižje cene in solidna postrežba.

KOVAČI!

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi

Družba „ILIRIJA“

Ljubljana, Dunajska cesta 46

Telefon št. 28—20

Kmetovalci! Vaš denarni zavod je

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem. — Vlagatelji pri Ljudski posojilnici ne plačajo rentnega davka.

Stanje vlog nad Din 90.000.000.—.